

Tarja Okkonen

KRUTS KRATS

Pienoisromaani

Tarja Okkonen

Kruts krats

TARJA OKKONEN

Kanssajuhlijat, novellikokoelma, Ilias 2002

Oikeat ihmiset, novellikokoelma, Ilias 2005

Kolmas kokoelma, novelleja, omakustanne 2011

Kirpaisuja, lyhytproosaa, Kustannuskynnys 2013

Vuosisadan rallaustarina, runoja, Kustannuskynnys 2014

Yksinhuoltajan runot, BoD 2015

Joulupukki tulee kohta, runokokoelma, BoD 2016

Suon yli, pienoisromaani, Kirjokansi 2017

Ja muita runoja, BoD 2018

© Tarja Okkonen

Kannen kuva Lyhtypuistosta, Lux 2019.

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-80-0852-1

"Yön pimeydessä kerrostalon valaistun ikkunan verhossa kolme suurta auringonkukkaa. Muistan Vincent van Goghin, jolle kukka kuuluu, muistan keltaisen, maailman ihmiset ja auringonkukat, jotka kääntyvät valoa ja rakkautta päin."

— Inna Mäkinen —

(lipuissa ja lapuissa, joita hänellä oli tapana kirjoittaa)

1

Näen kaukaa valon omakotitalon ikkunassa. Mies valvoo taas. Yläkerrassa hänen hahmonsa istuu ikkunan ääressä. Ajan talon pihaan, märkä hiekka rohisee pyörän kumien alla.

Taas yö, jolloin äänet ovat tehostemaisen kovia. Yö, jolloin yllättävä ihmisääni saa hätätilaan, vaikka se vain kutsuu lempeästi Olgaa viereisen talon takapihalla. Kissaa. Ihmiset rakastavat kissojaan.

Jätän pyöräni nojaamaan piharakennuksen seinää vasten. Nousen muutaman portaan talon ovelle. Työnnän lehden Rikkisen luukusta sisään. Metalliluukku räpsähtää kiinni. Ääni lyö korville, sitten äänen jälkeinen hiljaisuus. Lyö.

Viimeisistä lumen rippeistä vapautuva puutarha tuoksuu keväälle, kasvavalle himolle. Talvivaatteistaan rimpuileva äitimaa työntää paljastuakseen valkoiset huivinsa kasaan.

Kevät voi tehdä ihmisen hulluksi. Jos soittaisin ovikelloa, rikkoisin yön ja työn sääntöjä. Tekisin itseni näkyväksi talonväelle. Talossahan saattaisi olla muitakin kuin valvova mies, kun seonnut lehdenjakaja soittaisi kelloa. Koputtaisinko oveen? Sekin olisi hullun tekosia. Voisin mennä kurkkimaan olohuoneen ikkunan taakse; huoneesta kajastaa valoa, ehkä valvovan miehen valvova puoliso lukee jalkalampun valossa. Olen kuvitellut, ettei hänellä ole puolisoa. Voisin katsoa sisälle huoneeseen.

Seison rapuilla liikkumatta ja ihmettelen, miten lujasti sydämeni pystyy hakkaamaan. Sydän aikoo hakata minut palasiksi, pyrkii pois rinnastani. Sanoo irti välillämme olevan sopimuksen pitää minut hengissä. Ehkä se aikoo lentää koristeeksi omenapuun oksalle. Olkoon varovainen, ettei putoa ja Olga syö sitä. Se kissa naapurissa. Se tästä nyt puuttuisikin. Kissa söisi sydämeni.

Talon sisältä kuuluu liikkumisen ääniä. Kolinaa. Mies on tulossa ovelle. Minut on kuultu. Huomattu kuin hätäisesti raiskattu.

Sydän lyö kirkonkelloa rinnassani. Kellot soivat minulle. Jalkani suostuvat vaivoin irtoamaan rapuilta, korvissani kohisee. Astun alas. Juoksen pyörälle, talutan tielle. Ääni. Ulko-ovi avautuu. Kuulen sen.

Olen jo satulassa. En katso taakseni. Pelkään, että mies tulee perääni, ottaa kiinni hetkellä millä hyvänsä. Koskettaa olkapäätä, lassoaa minut takaisin, kysyy noloja. Poljen vain eteenpäin.

Osuvat kysymykset raatelevat, ei niitä halua päästää ilmoille. Lentämään terävänokkaisina. Eikä uskalla antaa vastausten syntyä, mihin ne sitten laittaisi, miten ne sitten unohtaisi. Vastakuoriutuneet vastaukset.

Poljen eteenpäin omakotitaloalueen halki. Jakeluhäiriö. Lehdenjakaja ei pysähdy. Kauhu takoo yötä rikki pulssini tahdissa. Kumu täyttää katu-uoman nukkuvien talojen välissä.

Vatasen kermanvärisen talon kohdalla järkikulta voittaa. Rauhoittelen itseäni; ei minulla ole mitään hätää, ei mies lähtisi perääni. En ole tehnyt mitään. Vein vain viattomasti lehden, niin lehdenjakajan kuuluu tehdä. Ulospäin näytin normaalilta

tai ainakin melko normaalilta viattomalta lehdenjakajalta. Ei mielessäni ollut aikomus mitään merkinnyt. Se oli olemassa ainoastaan minulle, koko ajatus.

Minun täytyisi vain jakaa loput lehdet. Tehdä työni, sitten kaikki olisi taas hyvin. Sydän lopettaisi hätääntyneen sätkimisen, ja tulisi rauha.

2

Kotona kurkistan Tiinan huoneeseen. Tyttö nukkuu sykkyrällä mollamaijansa kanssa. Tiinan huoneen ovesta aukeaa toinen maailma. Muutun, kun astun kynnyksen yli.

Hiivin sängyn viereen kuin olisin pahan teossa. Huone on temppeli, täynnä täyteläistä puhdasta rauhaa. Mistä se tulee? Merkityksellisyydestä. Hengityksestä, miten tärkeä ääni, lapsen hengitys. Nyt se kuuluu. Elämäntarkoituksen hengitys. Se kuuluu tässä huoneessa. Kuuntelen. Kaikki on selvää, kaikki on hyvin, kunhan mikään ei häiritse lapseni unta.

Huoneen nurkassa seisoo pahvilaatikoista jeesusteipillä kasattu kissankoppi. Rakensin sen tyttöni kanssa. Liimasimme kopin seiniin kuvia vanhoista lehdistä, joita olin ostanut vuosia sitten antikvariaatista niiden kauniiden kansien tähden. Kuvat tuntuivat koko kehossa. Niiden matta pinta, lupaus ja kutitus sisuksissa. Ymmärsin niitä. Niiden yksinkertaisuutta, ne eivät hyökänneet silmille.

Marilynin ihanat kasvat huulet avoimina, *Lukemista kaikille* 1955. Kiinnitimme Marilynin kissankopin oven viereen. Toiselle puolelle rusottavan ruutuessunaisen uunipelteineen ja pullapitkoineen, "tule meille vaan meillä leivotaan", *Kansan kuvalehti* 1954. Liimattujen kuvien väliin piirsimme kauniita asioita tusseilla ja puukynillä. Sydämiä. Kukkia. Aurinkoja. Kissoja.

Tiina haluaa usein kuvitella olevansa kissa. Hän nuolee poskiani ja käsivarsiani. Minun täytyy kieltää häntä, jotta tytöstä kasvaisi normaali, vaikka Tiina on niin suloinen pikkukissa pikkukielineen. Voin vain toivoa tyttäreni haluavan loppujen lopuksi kasvaa ihmiseksi. Eikä kissaksi.

Tiinan kirjoituspöydällä odottavat korkealaatuiset värit ja paperit seuraavaa päivää. En ymmärrä ihmisiä, jotka ostavat lapsille huonolaatuista paperia, kuivuvia tusseja, puukyniä, joista terät katkeilevat. En ymmärrä, että luovuutta tuhoavia välineitä saa vapaasti myydä kaupassa.

Pöydän ja sängyn välissä on kuolleen äitini nojatuoli, jossa usein istun Tiina sylissäni. Luemme kirjoja. Tai istun siinä yksin, kun tyttö piirtää tai leikkii vieressäni. Istun ja ajattelen. Ajattelemista maailmassa riittää. Kaikille.

Suljen tytön huoneen oven varovaisesti. Laahustan keittiöön laittamaan teeveden kiehumaan. En voisi mennä vielä nukkumaan, täytyisi purkaa päätä. Selkeämmäksi. Menen makuuhuoneeseen ja puen pehmeän pikkukukkaisen yöpaidan päälleni. Sen tuttu tuoksu ja kosketus tuntuvat syliltä. Turvassa, olet turvassa, yöpaita kertoo hellästi. Laitan vielä turvasukat jalkaan. Äitini kutomat punaiset villasukat.

Vasemman jalan sukan kantapäässä on reikä. Se pitäisi parsi-

Epäonnistunut kirjailija jakaa öisin lehteä ja suunnittelee murhia. Hän aikoo kirjoittaa dekkarin; saada näkyvyyttä kuin verensyöksy valkoisella sohvalla.

Kirjailija käyttää henkilöhahmojaan, luo uusia ja hylkää kylmästi vanhoja. Hahmot taas saattavat alkaa elää omaa elämäänsä vaatien oikeuksiaan.

Tarja Okkosen pienoisromaanissa kuljetaan kirjailijan ja hahmojen matkassa kohti syntyjä syviä.

KRUTS KRATS on kirjailija Tarja Okkosen kymmenes teos.

